

1501

1. Beh. af Lovf. om Indretn. af en Sindsfygeanstalt i Viborg.

1502

skulde foretrække at bygge saakaldte Filialer, væsentlig beregnede for Uhelbredelige, til de allerede eksisterende Anstalter, eller om man endelig ikke skulde gaa en tredie Vej og slaa ind paa det saakaldte Koloniserings-system, med andre Ord tilvejebringe et større Antal mindre Appertientier til de nu bestaaende Anstalter. Inden disse Spørgsmaal ville kunne faae den fornødne Drøftelse, vil der hengaa en ikke ganske kort Tid, og inden den Plan, som man efter denne Overveelse maatte blive staaende ved, kunde udføres, vilde der hengaa en endnu længere Aarvække. Jeg tør ikke paatage mig Ansvar for at skyde Afhjælningen af de omtalte Mangler ud i en saadan længere Tid. Værede Medlemmer af dette Thing ville ved at gjøre sig nærmere bekendte med det forskjellige statistiske Materiale, som foreligger, vistnok komme til samme Erkjendelse, som man er kommen til i det andet Thing, at, hvilke forskjellige mer eller mindre theoretiske Betæneligheder man end maatte kunne have ved at gaa den Vej, som jeg tillader mig at anbefale, saa er Trangen til at faae gjort Noget saa hurtigt som muligt saa stor, at disse Betæneligheder maa vige, og jeg skal tillade mig at bemærke, at det er en Selvsøge, at Justitsministeren ikke har kunnet anse det for foraarligt at gjøre Forslag af den Natur, som her er Tale om, uden først at have underkastet Spørgsmaalet en nøiere Overveelse og forhandlet med de paa dette Omraade sagkyndige Autoriteter. Jeg vil bemærke, at, endog forinden jeg skred til at anfille de foreløbige Undersøgelser og Arbejder, har jeg personlig søgt at forhandle om Sagen med Overlægerne ved de to Sindsfygeanstalter, som ligge under Statens Bestyrelse, og tillige med Lægen for Kjøbenhavns Sindsfygeanstalt ved Roskilde. Først efter Konference med disse er jeg skreden til at sætte Sagen under nøiere Drøftelse, og, kjøndt der, som det jo kunde forudses, paa dette senere Stadium har viist sig nogen Meningsforskjel mellem de Sagkyndige, tør jeg dog nok sige, at der er en overveiende Mening for, at det er det Rigtige at gaa frem paa den her foreslaaede Maade; navnlig har Sundhedskollegiet meget bestemt udtalt sig herfor, især efter at de forskjellige Indsigelser, som vare fremkomne fra Sindsfygeanstalt-Overlægerne vedkommende mod den først uarbejdede Plan, i alt Væsentligt vare tagne til Følge, og de af denne paapegede Mangler rettede. Jeg vilde altsaa sætte overmaade megen Pris paa, om det maatte kunne lykkes saa snart som muligt at faae gennemført det foreliggende Lovarbejde saaledes, at det blev

muligt ufortøvet at træffe de fornødne Foranstaltninger til Omdannelsen af Anstalten ved Viborg til den Evaluation af uhelbredelige Sindsfyge, som det er Meningen at foretage.

B. Petersen: Jeg er aldeles enig med den høitberedte Justitsminister i, at det er en aldeles uafviselig Nødvendighed, at der gjøres Noget for det tiltagende Antal Sindsfyge, som der er her i Landet. Jeg er ligeledes enig med ham i, at det er heldigt, at denne Udvidelse sker saa hurtig, som det paa nogen Maade er muligt, og jeg har derfor med Taknemmelighed modtaget det Lovforslag, som her foreligger. Men der er dog et eneste lille Punkt deri, hvorpaa jeg skal tillade mig at henlede det høie Things Opmerksomhed, og med Hensyn til hvilket jeg tror, at det ikke er rigtigt, at det bliver staaende saaledes, som det er; det er nemlig Slutningen af § 2. Deraf ser man, at den Maade, hvorpaa Udgifterne til Sindsfygeanstalterne hidtil have været fordelte i Danmark mellem Kjøbstæder og Land, i dette Lovudkast er fravegen. Som det er anført i Lovudkastet, skulle alle de Regler, der indeholdes i Plakaten af 13de Oktober 1847 § 3 og Lov af 20de August 1853 § 2 fremdeles følges, kun en eneste Regel, nemlig den, hvorefter Kjøbstæderne hidtil have udredet $\frac{1}{8}$ og Amtsrepartitionsfonden $\frac{7}{8}$ af de dertil medgaaende Omkostninger, ere fravegen; og Kjøbstæderne ere efter dette Lovforslag bestemte til for Fremtiden at skulle betale $\frac{1}{6}$, medens der kun skal udredes $\frac{5}{6}$ af Amtsrepartitionsfonden. Nu erkjender jeg for mit Bedkommende villig, at det just ikke er nogen overordentlig stor Kapital, der derved paalægges Kjøbstæderne; hvad enten samtlige Kjøbstæder i Overensstemmelse med den bestaaende Lovgivning af de 160,000 Kr. komme til at udrede 20,000 Kr. eller efter det Lovudkast, som her foreligger, komme til at udrede 26,000 Kr., spiller tilvisse ikke nogen stor Rolle; men det forekommer mig ikke rigtigt, naar alle de Udgifter, som angaa de Sindsyges Forpleining her i Landet udredes paa een Maade, at man da bestemmer en anden Maade ved denne Leilighed. Jeg vilde derfor meget sætte Pris paa, om den lille Forandring kunde ske i Lovforslaget, at der kom til at staa som i Plakat af 13de Oktober 1847 og i Lov af 20de August 1853, at Kjøbstæderne skulde udrede $\frac{1}{8}$ og Landet $\frac{7}{8}$. Lager man Hensyn til Folketallet, indrømmer jeg, at der i de senere Aar er flet nogen Forandring, saaledes at, hvis man tog det aldeles korrekt, skulde Kjøbstædernes Del vist-